

Der er krig i Europa, og måske er vi ved at vænne os til det.

Men det må vi ikke.

Krigen må aldrig blive et vilkår, vi accepterer. Krigens kamp, kampen i krigen må ikke fortrænge kampen mod krigen. Det er derfor, vi står og går her i dag.

Vi står foran Ruslands Ambassade.

USA og Vesteuropa, NATO, har begået graverende fejl i sin østpolitik siden murens fald for omkring 30 år siden. Men det retfærdiggør ikke Ruslands aggression mod Ukraine, og det mindsker ikke Ukraines ret til at kæmpe for sin uafhængighed. En kamp vi støtter dem i.

Derfor er Rusland blevet en fjende. Og det er bestemmende for de politiske dagsordener i dag.

Men kriges afslutning og fred forhandles netop mellem fjender, og trods krigen – eller på grund af krigen – er det vigtigere end nogensinde at udbygge fredens og forhandlingens politik. Krigens ofre ville have været endnu flere, også langt fra Ukraine, hvis det eksempelvis ikke var lykkedes at forhandle en aftale igennem, som – med vanskeligheder – trods krigen har gjort det muligt for Ukraine at eksportere korn og mindske sult i andre dele af verden.

Krig kræver et styrket diplomati, ikke et svækket eller reduceret. Det kræver mere robuste internationale forhandlingsstrukturer. Det kræver, at vi har viden om hinanden, og det kræver vilje til at diskutere alternative udviklinger.

Tiden er næppe til traditionel pacifisme. Ukraine er tvunget til at kæmpe og gør det godt.

Men vi er nødt til at se på det større perspektiv.

Vi lever ulykkeligvis i en verden præget af en stribe kriser som påvirker vores sikkerhed og som gør både nutid og fremtid utryg. Krigen og risikoen for atomkrigen er en af dem, klimakrisen er en anden. Taber verden kampen mod de klimaændringer, man netop nu i Egypten skal forhandle om igen, kan næsten alt andet være lige meget. Så får vi et ragnarok, og i øvrigt flere konflikter og krige undervejs.

Det giver ikke mening, at Danmark bevilger ekstra militærudgifter på 18 milliarder årligt uden hensyntagen til de andre trusler, uden en vurdering af den nødvendige

samlede sikkerhedsindsats, ikke bare her og nu og i morgen, men også om ti år. Krigen hører forhåbentlig op. Det gør klimakrisen ikke. Den er med os i generationer frem, og som det ser ud nu, bliver den kun værre.

Verden mangler rigtig mange ting. Der er – mange steder – mangel på mad, på vand og på basale sundhedsindsatser.

Der er kloden over mangel på demokrati og mangel på respekt for menneskers rettigheder.

Der er mangel på uberørt natur og biodiversitet i en verden, hvor vores velstand er baseret på rovdrift på ressourcerne.

Men der er **ikke** mangel på våben.

Mange af de store kriser rammer også Rusland allerede i dag. Den russiske befolkning har brug for velfærd og udvikling, ikke for krig og død.

Det er virkeligheden, og der er noget absurd, ja perverst i, at på et tidspunkt, hvor de store trusler er ved at blive forstået af de fleste mennesker i store dele af verden, på dette tidspunkt er det våbenindustrien, der mere end noget er i vækst, skaber enorme profitter og et uhyrligt spild af ressourcer.

Hvad kan vi, og hvad kan Danmark?

Vi er små, og det er svært. Vi er oppe mod stærke kræfter, og mod ører der ikke lytter. Men vi er rige og velfungerende. Vi er et af de lande, der har muligheder for at gøre meget mere, end vi gør.

Vi kan insistere på hele tiden at holde forhandlingssporet åbent og styrke det og vores diplomati.

Vi kan styrke vores FN-politik og støtte FN-initiativer som traktaten om forbud mod atomvåben.

Vi kan internationalt vise vilje til at evaluere østpolitikken fra murens fald og indtil Ruslands overfald på Ukraine.

Men først og fremmest kan vi være med til at redefinere begrebet sikkerhed og sikkerhedspolitik.

Tænk hvis et nyt Folketing sagde, at de 18 årlige milliarder til forsvar, naturligvis ikke bare er til våben og soldater i det militære forsvar, men til forsvar mod alle de sikkerhedstrusler, der truer os og verden.

Klimaindsatsen, fredsindsatsen ikke blot i Europa men også i andre dele af verden, indsatsen for den natur og biodiversitet, vi alle baserer vores liv på, kampen mod konfliktskabende fattigdom og sult.

Vores sikkerhed forudsætter stærke indsatser på alle disse områder.

Er det naivt?

Ja måske.

Men dog vel langt mindre naivt, end troen på at mere oprustning skaber mere fred i en verden, der allerede har våben til at udrydde os alle sammen adskillige gange.

Vi hører hver dag om krigens kampe, om kampene i krigen.

Lad os styrke kampen **mod** krigen. Her i Danmark, her i Vest. Men naturligvis også om muligt i Rusland